

Kazalo

Spremnne besede	9
1. Pomemben prispevek k iskanju resnice <i>Valentin Inzko</i>	9
2. Totalitarni epicentri regije Alpe–Jadran v luči pomladi 1945 na Koroškem <i>Jože Dežman</i>	12
3. Evropsko ravnanje s preteklostjo <i>Josip Jurčević</i>	15
Predgovor avtorja	21
1 Uvod	23
1.1 Vprašanja	28
1.2 Literatura in viri	28
1.3 Stanje raziskav	29
1.4 Težišča in razmejitve	31
2 Predzgodovina	33
2.1 Okupirana kraljevina Jugoslavija v letih od 1941 do 1945	33
2.2 Od „enotne“ jugoslovanske vojske do neenovitega partizanskega gibanja	37
2.3 Razne obrambne formacije in državni načrti	42
2.3.1 Vazalna država Hrvaška: Med ustaškim režimom, nacionalnim in protifašističnim narodnoosvobodilnim gibanjem	42
2.3.1.1 Protikomunistične obrambne enote na Hrvaškem	48
2.3.2 Srbija: „Kraljevi četniki in kolaborantski četniki“	49
2.3.3 Slovenija: razdvojeni narod – državljanska vojna med „belogardisti“ in Titovimi „rdečimi partizani“	52
3 Glavne poti beguncev na Koroško	58
3.1 Prva pot za beg: preko Ljubelja v Vetrinj pri Celovcu	63
3.2 Druga pot za beg – preko Mežiške doline v Pliberk	86
3.2.1 Prihod beguncev na pliberško polje	91
3.2.2 Pogajanja ob sodelovanju Britancev	99
3.2.3 Od bede (vojaške) diplomacije do pokola na pliberškem polju	101
3.3 Tretja begunska pot – preko Kamniških Alp v Velikovec	109
3.3.1 Podaljšana vojna: Koroška po 8. maju 1945	112

4 Taborišča in britanske repatriacije	123
4.1 Taborišče slovenskih beguncev na vetrinjskem polju	125
4.2 Osrednji taborišči hrvaških beguncev – Grabštanj in Kriva Vrba	134
4.3 Izgon beguncev (18. – 31. maja 1945)	136
4.3.1 Britansko-jugoslovanska pogajanja v Celovcu	136
4.3.2 Izročitev Hrvatov (18. – 24. maja 1945)	149
4.3.3 Izročitev Srbov, Črnogorcev in Slovencev (24. – 31. maja 1945)	152
4.3.4 Preprečitev nadaljnjih repatriacij in emigracija v prekomorske dežele	154
5 Kraji usmrtitev in množičnih grobišč	160
5.1 Kraji nasilja in spomina na avstrijskem državnem ozemlju	160
5.1.1 Okolica Pliberka	165
5.1.2 Podjuna	170
5.1.3 Območje občine Železna Kapla	173
5.1.4 Velikovec	177
5.1.5 Množično grobišče v Glinjah – pokol slovenskih beguncev v Reichmanovem gozdu	180
5.1.6 Morišča in grobišča vzhodno od Celovca (Grabštanj – Žrelec)	184
5.1.7 Spomin na napačnih temeljih? – Partizanski spomenik v Kotmari vasi	192
5.1.8 Smrtne žrtve na območju Borovelj, lazaretov Kriva Vrba in Vetrinj	196
5.1.9 Etnično fokusiranje čistk na poreklo in regijo – primerjava nemških in slovanskih žrtev	204
5.2 Množična grobišča v Sloveniji in na Hrvaškem	208
5.2.1 Slovenija	209
5.2.2 Hrvaška	218
6 Žrtve maščevanja ali revolucionarnega nasilja?	222
6.1 Množični grob na Lešah na Koroškem – Avstrijske žrtve partizanskega nasilja	225
6.2 Titovi partizani v službi revolucije	230
6.3 O nastanku OZNE – „komunistične teroristične tajne službe“ v Sloveniji	235
6.4 Obveščevalna služba OZNA in elitna varnostna enota KNOJ	237

7 Zaključek: „Veliki finale jugoslovanske armade na Koroškem“ nasproti tragedijama v Pliberku in Vetrinju	240
7.1 Zločini proti človečnosti nasproti „vojnim izgubam“ in soodgovornost Britancev	247
7.1.1 Soodgovornost Britancev za pokole	251
8 Viri in seznam literature	255
I Viri	255
II Literatura	264
III Spletni viri	280
IV Filmi	286
9 Seznam kratic	287